

ZAKON O UDRUŽENJIMA I FONDACIJAMA BOSNE I HERCEGOVINE
(Neslužbeni prečišćeni tekst¹)

PRVI DIO – UDRUŽENJA I FONDACIJE

I.1. Opće odredbe

Član 1.

(1) Ovim zakonom uređuju se: osnivanje, organi i pravni položaj udruženja i fondacija, registracija, imovina, prestanak rada i brisanje iz Registra, statusne promjene i druga pitanja značajna za rad udruženja i fondacija koji izaberu da se registriraju u skladu s ovim zakonom na nivou Bosne i Hercegovine.

(2) Ovim zakonom uređuje se i registracija ureda, predstavništava ili drugih organizacionih oblika stranih ili međunarodnih udruženja ili fondacija koje izaberu da se registriraju u skladu s ovim zakonom na nivou Bosne i Hercegovine.

(3) Odredbe ovog zakona primjenjuju se i na registraciju sportskih saveza Bosne i Hercegovine, ako drugim zakonom nije drugačije propisano.

Član 2.

1. Udruženje je, u smislu ovog zakona, svaki oblik dobrovoljnog povezivanja tri ili više fizičkih ili pravnih lica, u svim kombinacijama, radi unapređenja i ostvarivanja nekog zajedničkog ili općeg interesa ili cilja, u skladu sa Ustavom i zakonom, a čija svrha nije sticanje dobiti.

2. Udruženja mogu osnivati svoje saveze ili druge oblike udruživanja u kojima se njihovi interesi povezuju na višem nivou (udruženja višeg nivoa), ako posebnim zakonom nije drugačije propisano.

3. Udruženja višeg nivoa uživaju sva prava i slobode garantirane udruženjima.

4. Udruženja i udruženja višeg nivoa imaju pravo slobodno se udruživati te sarađivati s međunarodnim organizacijama osnovanim radi unapređenja istih prava i interesa.

5. Fondacija je pravna osoba koja nema svoje članstvo, a čiji je cilj upravljanje određenom imovinom u općem interesu ili u dobrotvorne svrhe. Fondacija postaje pravnom osobom onda kada je registrovana onako kako je to predviđeno ovim zakonom.

¹Neslužbeni prečišćeni tekst sadrži Zakon o udruženjima i fondacijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH, broj 32/01); Zakon o izmjeni Zakona o udruženjima i fondacijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 42/03)-**označen podebljanim slovima**; Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o udruženjima i fondacijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 63/08)-*označen kosim slovima*, Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o udruženjima i fondacijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 76/11)-označen podvučenim slovima i Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o udruženjima i fondacijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 94/16)-**označen podebljanim i kosim slovima**.

Ovaj neslužbeni prečišćeni tekst služi za internu upotrebu i na isti se ne može pozivati prilikom službene upotrebe.

Član 3.

1. Fizičke osobe koje su državljani Bosne i Hercegovine i stranci koji imaju boravište u Bosni i Hercegovini i pravne osobe koje su u Bosni i Hercegovini registrovane, slobodno ili dobrovoljno osnivaju udruženja ili fondacije u skladu s Ustavom i zakonima Bosne i Hercegovine.
2. Udruženja i fondacije imaju slobodu djelovanja na cijelom području Bosne i Hercegovine, *bez obzira gdje je sjedište subjekta upisa.*

Član 4.

1. Udruženje, odnosno fondacija može obavljati privredne djelatnosti samo ako je osnovna svrha takvih djelatnosti ostvarivanje ciljeva utvrđenih statutom.
2. Udruženja ili fondacije mogu obavljati nesrodne privredne djelatnosti (privredne djelatnosti koje nisu neposredno povezane sa ostvarivanjem osnovnih statutarnih ciljeva udruženja i fondacija) samo preko posebno osnovane pravne osobe.
3. Dobit koju udruženje ili fondacija ostvari iz nesrodnih privrednih djelatnosti može se upotrijebiti samo za ostvarivanje ciljeva koji se utvrde statutom.
4. Nije dopušteno direktno ili indirektno sticanje dobiti ili druge materijalne koristi ostvarene iz djelatnosti udruženja ili fondacije: osnivačima, članovima udruženja, članovima upravljačkih tijela, odgovornim osobama, djelatnicima ili donatorima.
5. Ograničenje iz prethodne tačke se ne odnosi na naknade za rad ili nadoknade troškova tim osobama u vezi s ostvarivanjem zakonitih ciljeva i aktivnosti utvrđenih statutom udruženja ili fondacije.
6. Ograničenja iz ovog člana neće utjecati na imovinu udruženja ili fondacije iz člana 46. ovog zakona.

Član 5.

1. *Udruženja i fondacije samostalno utvrđuju ciljeve i djelatnosti u skladu sa Ustavom i zakonom.*
2. ***Ciljevi i djelatnosti udruženja i fondacija ne mogu biti usmjereni na rušenje ustavnog poretka Bosne i Hercegovine, kršenje zagarantiranih ljudskih prava ili izazivanje i poticanje neravnopravnosti, mržnje i netrpeljivosti zasnovane na rasnoj, nacionalnoj, vjerskoj ili drugoj pripadnosti ili opredjeljenju.***
3. *Ciljevi i djelatnosti registriranog udruženja, odnosno fondacije ne mogu uključivati angažiranje u predizbornoj kampanji, prikupljanje sredstava za kandidate ili finansiranje kandidata, odnosno političkih stranaka.*
4. *Udruženje i fondacija podnose godišnji izvještaj o radu i finansijski izvještaj u skladu sa zakonom, drugim propisima i statutom.*
5. ***Udruženje i fondacija dužni su dostaviti finansijski izvještaj iz stava (4) ovog člana nadležnom organu prema sjedištu udruženja ili fondacije i Ministarstvu pravde Bosne i Hercegovine radi objave na internetskoj stranici Ministarstva, a najkasnije do 30. aprila tekuće godine za prethodnu poslovnu godinu.***

Član 6.

Rad registriranog udruženja ili fondacije je javan i transparentan.

Član 7.

1. Svako registrovano udruženje ili fondacija ima svoj puni naziv i sjedište.
2. Udruženje ili fondacija u obavljanju svoje djelatnosti mogu upotrebljavati isključivo svoj registrovani naziv.
3. Naziv registrovanog udruženja ili fondacije mora biti na tri službena jezika i dva pisma koji su u upotrebi u Bosni i Hercegovini.
4. Uz svoj puni naziv, udruženje i fondacija može, ako je predviđeno statutom, koristiti i skraćeni naziv koji mora biti na tri jezika i dva pisma koji su u upotrebi u Bosni i Hercegovini, a koji mora sadržavati karakteristični dio punog naziva udruženja ili fondacije.
(5) Naziv udruženja ili fondacije može biti na stranom jeziku, koji u tom slučaju mora biti pisan latiničnim ili ćiriličnim pismom.
(6) U naziv udruženja ili fondacije može se unijeti ime ili dio imena nekog fizičkog lica, uz njegovu saglasnost, a ako je to lice umrlo, uz saglasnost nasljednika. U naziv udruženja ili fondacije može se unijeti ime ili dio imena neke historijske ili značajne ličnosti, uz njenu saglasnost, a ako je ta osoba umrla, samo ako se ime koristi na prikladan način i uz saglasnost nasljednika, ako ih ima.
(7) U slučaju da je naziv udruženja ili fondacije na stranom jeziku, u skladu sa stavom (5) ovog člana, u Registar se upisuje službeni prijevod naziva na jezicima u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini.
(8) Udruženje odnosno fondacija mogu imati svoj znak.
(9) Naziv, skraćeni naziv i znak udruženja ili fondacije moraju se jasno razlikovati od naziva i znaka drugih registrovanih udruženja ili fondacija.

Član 7a.

Izrazi napisani samo u jednom rodu odnose se podjednako na muški i ženski rod.

Član 8.

1. Udruženje ili fondacija upisuje se u registar udruženja ili registar fondacija koji vodi Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ministarstvo).
2. Postupak za registraciju, upis izmjena i dopuna registracije i prestanak rada udruženja i fondacija vodi se po odredbama ovog zakona i Zakona o upravnom postupku.
3. Udruženja i fondacije status pravnog lica stiču danom registracije.

I.2. UDRUŽENJA

I.2.1. Osnivanje udruženja

Član 9.

1. ***Udruženje mogu osnovati najmanje tri osnivača. Osnivači udruženja mogu biti fizička lica koja su državljani Bosne i Hercegovine i stranci koji u Bosni i Hercegovini imaju boravište ili pravna lica koja su u Bosni i Hercegovini registrirana. Udruženje mogu osnovati međusobno fizička i pravna lica, ali broj osnivača ne može biti manji od tri.***
2. Za osnivanje udruženja koje ispunjava uslove za registrovanje obavezno je donošenje osnivačkog akta.
3. Radnje preduzete u vremenu između osnivanja i registrovanja udruženja mogu stvoriti obaveze samo za one koji su preduzeli te radnje.

4. Smatra se da je udruženje osnovano na neodređeno vrijeme, osim ako posebnim zakonom, osnivačkim aktom i statutom nije utvrđeno drukčije.

Član 10.

Da bi udruženje stekla uslove za registrovanje, osnivačka skupština udruženja ima obavezu donošenja osnivačkog akta, statuta udruženja i imenovanja tijela upravljanja u skladu s ovim zakonom.

Član 11.

(1) Osnivački akt udruženja sadrži:

- a) imena i prezimena, odnosno nazive osnivača i njihova prebivališta, odnosno sjedišta;**
- b) naziv udruženja;**
- c) sjedište i adresu udruženja;**
- d) ciljeve i djelatnosti udruženja;**
- e) ime i prezime i adresu lica ovlaštenog za obavljanje poslova upisa u Registar;**
- f) ime, prezime i potpise osnivača;**
- g) broj i datum osnivačkog akta.**

(2) Kada je osnivač udruženja pravno lice, osnivački akt udruženja potpisuje njegov zastupnik tako što uz puni naziv pravnog lica dodaje svoj potpis i pečat pravnog lica.

Član 12.

Statut udruženja sadrži:

- a) naziv udruženja, skraćeni naziv ukoliko postoji, i adresu udruženja;
- b) ciljeve i djelatnosti udruženja;
- c) postupak za primanje i isključivanje članova;
- d) tijela udruženja, način na koji se biraju, ovlaštenja koja imaju, kvorum i pravila glasanja, trajanje mandata, osobu ovlaštenu da sazove skupštinu, uslove i način raspuštanja, odnosno prestanak rada;
- e) pravila za ostvarivanje, upotrebu i raspolaganje sredstvima udruženja, kao i tijelo koje je ovlašteno za nadzor nad upotrebom tih sredstava;
- e1) način podnošenja finansijskog izvještaja i izvještaja o radu;*
- f) javnost rada;
- g) postupak za izmjenu i dopunu statuta, ovlaštenje i način donošenja drugih općih akata;
- h) opis oblika i sadržaj pečata **i znaka udruženja;**
- i) zastupanje udruženja;
- j) uslove i postupak za spajanje, podjela udruženja, odnosno prestanak rada uključujući i bilo kakav poseban kvorum ili pravila za postizanje kvalifikovane većine u postupku glasanja; i
- k) postupak za raspolaganje preostalim imeovinom ili drugim sredstvima u slučaju raspuštanja ili prestanka rada udruženja.

Član 13.

(1) Udruženje koje je upisano u Registar može provoditi programe i projekte od javnog interesa.

(2) Programima ili projektima od javnog interesa koje donose institucije Bosne i

Hercegovine smatraju se zaokružene i tematski jasno određene aktivnosti čije provođenje dugoročno ili u ograničenom roku djelovanja daje prepoznatljivu dodatnu društvenu vrijednost kojom se podiže kvalitet života pojedinaca, odnosno unapređuje razvoj društvene zajednice.

(3) Institucije Bosne i Hercegovine na osnovu provedenog javnog poziva, odnosno konkursa, zaključuju ugovore s udruženjima o provođenju programa ili projekata od javnog interesa.

(4) Aktivnostima od javnog interesa udruženja smatraju se posebno aktivnosti udruženja koje doprinose promociji: ljudskih prava, prava lica s invaliditetom, zaštite djece s teškoćama u razvoju, prava nacionalnih manjina, jednakosti i ravnopravnosti u borbi protiv diskriminacije, zaštite od nasilja, aktivnosti djece i mladih, borbe protiv različitih oblika ovisnosti, razvijanje volonterizma, humanitarnih aktivnosti, socijalne zaštite, zaštite okoliša, zaštite prirode, zaštite zdravlja ljudi, umjetnosti, obrazovanja, kulture i svih drugih aktivnosti koje se po svojoj prirodi mogu smatrati djelovanjem od javnog interesa.

(5) Udruženje koje je dobilo sredstva za provođenje programa ili projekata od javnog interesa podnosi izvještaj davaocu tih sredstava i informira javnost putem svoje internetske stranice.

(6) Udruženje koje je dobilo sredstva za provođenje programa ili projekata od javnog interesa u provođenju programa ili projekta može ostvariti poreske, carinske i druge olakšice, u skladu s posebnim propisima.

(7) Vijeće ministara Bosne i Hercegovine će, na prijedlog Ministarstva, donijeti podzakonski akt kojim će se urediti kriteriji za izradu i provođenje programa i projekata od javnog interesa koje mogu provoditi udruženja.

Član 14.

1. Registrirano udruženje može se spojiti ili podijeliti u drugo udruženje.

2. Spajanje je osnivanje novog udruženja na koje prelazi cjelokupna imovina tri ili više udruženja koja se spajaju. Spajanjem, udruženja prestaju da postoje, a na postupak upisa novonastalog udruženja primjenjuju se odredbe ovog zakona koje se odnose na osnivanje udruženja.

3. Udruženje se može podijeliti na dva ili više udruženja. Podijeljeno udruženje prestaje da postoji, a na postupak upisa novonastalih udruženja primjenjuju se odredbe ovog zakona koje se odnose na osnivanje udruženja.

4. Udruženje može osnovati svoje kancelarije, predstavništva i podružnice u skladu s odredbama statuta.

I.2.2. Članstvo

Član 15.

1. Udruženje može ustanoviti svoje kriterije za prijem u članstvo. Kriteriji za prijem u članstvo podliježu samo ograničenjima u smislu zabrane diskriminacije koja je utvrđena Ustavom i zakonima Bosne i Hercegovine.

2. Udruženje je dužno voditi spisak svojih članova. **Popis članova udruženja vodi se elektronski ili na drugi odgovarajući način i sadrži:**

a) ime, prezime, odnosno naziv člana, s adresom prebivališta, odnosno sjedišta;

b) datum pristupanja i broj pristupnice udruženja;

c) vrstu članstva udruženja, u skladu sa statutom;

d) datum prestanka članstva u udruženju.

(3) Popis članova udruženja mora biti dostupan na uvid nadležnim organima na njihov zahtjev.

(4) Svaki član udruženja može pokrenuti postupak pred nadležnim sudom za utvrđivanje ništavnosti općeg akta udruženja koji je donesen suprotno odredbama statuta ili drugog općeg akta udruženja, a najkasnije u roku od šest mjeseci od dana donošenja tog akta.

I.2.3. Tijela udruženja

Član 16.

1. Skupština je obavezni organ udruženja.

2. Ako statutom nije drugačije uređeno, skupštinu čine svi članovi udruženja, s jednakim pravom glasa.

3. Statutom udruženja mogu se predvidjeti i drugi organi.

4. Ukoliko statutom nije predviđeno osnivanje upravnog odbora ili drugog organa upravljanja, skupština će imenovati jedno ili više lica koja će zastupati udruženje u pravnom prometu.

Član 17.

Za inostrano ili međunarodno udruženje dovoljno je da ima akte, bez obzira kako su nazvani i tijela, koji ispunjavaju funkcije kako ih definiše ovaj zakon.

Član 18.

Skupština, kao najviše tijelo udruženja je nadležna za:

a) donošenje statuta, izmjena i dopuna statuta i drugih akata određenih statutom;

b) odlučivanje o spajanju, podjeli i prestanku rada, osnivanju drugih pravnih lica, kao i drugim statusnim promjenama udruženja;

c) imenovanje i razrješenje članova upravnog odbora, ako takavo tijelo udruženja postoji;

d) usvajanje izvještaja koje je pripremio upravni odbor, ako takavo tijelo udruženja postoji; i

e) odlučivanje o svim drugim pitanjima koja nisu u nadležnosti drugih tijela udruženja.

Član 19.

Upravni odbor *ili lice ovlašteno za zastupanje:*

a) priprema sjednice skupštine;

b) priprema nacrt statuta i drugih akata koje donosi skupština;

c) provodi politiku, zaključke i druge odluke koje je donijela skupština;

d) upravlja imovinom udruženja;

e) podnosi godišnji ili periodični izvještaj o svom radu skupštini na usvajanje; i

f) obavlja i i druge poslove određene statutom.

I.3. FONDACIJE

I.3.1. Osnivanje fondacija

Član 21.

(1) Fondacija koja je upisana u Registar može provoditi programe i projekte od javnog interesa.

(2) Programima ili projektima od javnog interesa smatraju se zaokružene i tematski jasno određene aktivnosti čije provođenje dugoročno ili u ograničenom roku djelovanja daje prepoznatljivu dodatnu društvenu vrijednost kojom se podiže kvalitet života pojedinaca, odnosno unapređuje razvoj društvene zajednice. Aktivnostima od javnog interesa fondacija smatraju se posebno aktivnosti fondacije koje doprinose promociji: ljudskih prava, prava lica s invaliditetom, zaštite djece s teškoćama u razvoju, prava nacionalnih manjina, jednakosti i ravnopravnosti u borbi protiv diskriminacije, zaštite od nasilja, aktivnosti djece i mladih, borbe protiv različitih oblika ovisnosti, razvoja volonterizma, humanitarnih aktivnosti, socijalne zaštite, zaštite okoliša, zaštite prirode, zaštite zdravlja ljudi, umjetnosti, obrazovanja, kulture i svih drugih aktivnosti koje se po svojoj prirodi mogu smatrati djelovanjem od javnog interesa.

(3) Institucije Bosne i Hercegovine na osnovu provedenog javnog poziva, odnosno konkursa, zaključuju ugovore s fondacijama o provođenju programa ili projekata od javnog interesa.

(4) Fondacija koja je dobila sredstva za provođenje programa ili projekata iz stava (2) ovog člana podnosi izvještaj davaocu sredstava i informira javnost putem svoje internetske stranice. Fondacija koja je dobila sredstva za provođenje programa ili projekata iz stava (2) ovog člana u provođenju programa ili projekata može ostvariti poreske, carinske i druge olakšice u skladu s posebnim propisima.

(5) Vijeće ministara Bosne i Hercegovine će, na prijedlog Ministarstva, donijeti podzakonski akt kojim će urediti kriterije za izradu i provođenje programa i projekata od javnog interesa koje mogu provoditi fondacije.

(6) Registrirana fondacija može se spojiti ili podijeliti u drugu fondaciju. Spajanje je osnivanje nove fondacije na koju prelazi cjelokupna imovina fondacija koje se spajaju. Spajanjem, fondacija prestaje postojati, a na postupak spajanja fondacija primjenjuju se odredbe ovog zakona o osnivanju fondacija. Fondacija se može podijeliti na dvije ili više fondacija. Podijeljena fondacija prestaje postojati, a na postupak upisa novonastalih fondacija primjenjuju se odredbe ovog zakona o osnivanju fondacija.

(7) Fondacija može osnovati svoje urede, predstavništva i filijale u skladu s odredbama statuta.

Član 22.

(1) Fondaciju može osnovati jedno ili više fizičkih ili pravnih lica (u daljnjem tekstu: osnivači), s tim da udruženje mogu osnovati međusobno fizička i pravna lica. Osnivači ne moraju biti državljani ili pravna lica iz Bosne i Hercegovine.

2. Fondacija može biti osnovana jednostranom izjavom volje, ugovorom, testamentom, legatom ili drugim odgovarajućim pravnim aktom koji mora da sadrži podatke potrebne za osnivanje i upis fondacije u registar.

3. Fondacija mora imati osnivački akt, statut, i upravni odbor, odnosno akte i tijela, koji su im suštinski ekvivalentni. Za inostranu ili međunarodnu fondaciju dovoljno je da ima akte, bez obzira kako su nazvani, i tijela, koja vrše funkcije kako ih definiše ovaj zakon.

Član 23.

(1) Osnivački akt fondacije sadrži:

- a) ime i prezime, odnosno naziv osnivača i njegovo prebivalište, odnosno sjedište;*
- b) naziv fondacije;*
- c) sjedište i adresu fondacije;*
- d) ciljeve i djelatnosti fondacije;*
- e) iznos novčanih sredstava ili drugih vidova imovine koju osnivač ulaže, a koji ne može biti manji od dvije hiljade konvertibilnih maraka;*
- f) ime i prezime i adresu lica ovlaštenog za obavljanje poslova upisa u Registar;*
- g) ime, prezime i potpis osnivača;*
- h) broj i datum osnivačkog akta.*

(2) Kada je osnivač fondacije pravno lice, osnivački akt fondacije potpisuje njen zastupnik tako što uz puni naziv pravnog lica dodaje svoj potpis i pečat pravnog lica.

Član 24.

Statut fondacije sadrži:

- a) naziv, sračeni naziv ukoliko postoji i sjedište fondacije;
- b) ciljeve i *djelatnosti* fondacije;
- c) organi fondacije, način na koji se biraju, ovlaštenja koja imaju, kvorum i pravila glasanja, trajanje mandata, lice ovlašteno da sazove upravni odbor, uslovi i način raspuštanja, odnosno prestanak rada;*
- d) pravila upravljanja i upotrebe imovine fondacije;
- d1) moguće korisnike sredstava fondacije;*
- e) postupci za izmjenu i dopunu statuta, kao i ovlasti i postupci donošenja ostalih općih akata;
- f) uslovi i postupak za *spajanje i podjelu* ili prestanak rada fondacije, uključujući sva pravila glasanja za koja je potreban poseban kvorum ili kvalifikovana većina;
- g) kriteriji za raspolaganje imovinom fondacije u slučaju prestanka rada fondacije; i
- h) opis oblika i sadržaj pečata *i znaka* fondacije.

I.3.2 Tijela fondacije

Član 25.

1. Tijelo upravljanja fondacijom je upravni odbor.
2. Statutom registrovane fondacije se mogu utvrditi i druga tijela fondacije.

Član 26.

1. Upravni odbor fondacije je odgovoran za ostvarivanje ciljeva i djelatnosti fondacije, a može obavljati i druge poslove utvrđene statutom i u skladu sa zakonom.
2. Upravni odbor fondacije čine najmanje tri člana.
3. Član upravnog odbora fondacije može biti državljanin Bosne i Hercegovine, kao i stranac u skladu sa Zakonom o kretanju i boravku stranaca i azilu.

4. Član upravnog odbora² ne može biti: osnivač fondacije, maloljetno lice, lice zaposleno u fondaciji, te član drugih organa fondacije.

5. Upravni odbor fondacije nadležan je za:

- a) donošenje statuta, izmjena i dopuna statuta i drugih akata utvrđenih statutom;
- b) *upravljanje imovinom fondacije;*
- c) *imenovanje lica ovlaštenog za zastupanje i predstavljanje fondacije;*
- d) odlučivanje o spajanju, podjeli³ i prestanku rada, kao i o drugim statusnim promjenama fondacije;
- e) *pripremanje finansijskih i drugih izvještaja; i*
- f) odlučivanje o svim drugim pitanjima koja nisu u nadležnosti drugih tijela fondacije.

I.4. REGISTROVANJE UDRUŽENJA I FONDACIJA

Član 28.

1. *Podnošenje zahtjeva za registraciju udruženja i fondacija je dobrovoljno.*

2. *Ministarstvo vodi registar udruženja i fondacija, u skladu s odredbama ovog zakona.*

3. Registar udruženja i fondacija vodi se i u elektronskoj formi, za udruženja i fondacije upisane u registar kod ministarstva.

4. *Registar je otvoren za javnost. Svako lice može lično ili poštom zatražiti kopiju bilo kojeg upisa u registar ili bilo kojeg dokumenta iz spisa, u skladu s odredbama Zakona o slobodi pristupa informacijama u Bosni i Hercegovini.*

5. *Izuzetno od odredbi stava 4. ovog člana, ovlašteni predstavnik udruženja ili fondacije može zahtijevati od Ministarstva da određeni podaci koji su upisani u registar ne budu dostupni javnosti, ukoliko bi time mogao ugroziti lični integritet osnivača ili članova udruženja ili fondacije. O ovom zahtjevu Ministarstvo odlučuje posebnim rješenjem.*

(6) Izuzetno od odredbi stava (5) ovog člana, kopije ličnih dokumenata (lična karta, pasoš i sl.) osnivača i članova organa udruženja ili fondacije nisu dostupne javnosti.

Član 30.

1. *U slučaju da se dva ili više udruženja ili fondacija registriraju sa suštinski istim nazivom ili znakom, Ministarstvo će, po zahtjevu stranke ili po službenoj dužnosti, donijeti rješenje kojim nalaže udruženju ili fondaciji koja je kasnije registrirana da:*

a) *u roku od trideset dana od dana prijema rješenja, podnese zahtjev za promjenu naziva, skraćenog naziva ili znaka u registru i*

b) *će, ukoliko ne podnese zahtjev u navedenom roku, biti brisana iz registra udruženja ili fondacija.*

2. *Rješenje iz stava 2⁴. ovog člana dostavlja se zainteresiranim stranama.*

²Članom 14. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o udruženjima i fondacijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 63/08) vrši se dopuna člana 26. Zakona o udruženjima i fondacijama Bosne i Hercegovine, u smislu dodavanja riječi: "odbor", a koja već postoji u osnovnom tekstu, na sva tri jezika.

³Članom 15. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o udruženjima i fondacijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 76/11) vrši se izmjena dosadašnjeg stava 4., tačke f), ali se ta izmjena ustvari odnosi na tačku d) istog stava.

3. Protiv rješenja iz stava 2⁵. ovog člana ne može se izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

4. Ukoliko udruženje ili fondacija ne postupi po nalogu iz rješenja iz stava 2⁶. ovog člana, Ministarstvo će donijeti rješenje o brisanju iz registra udruženja ili fondacije.

5. Protiv rješenja iz stava 5⁷. ovog člana ne može se izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Član 31.

(1) Zahtjev za upis u Registar udruženja ili fondacija podnosi lice ovlašteno za podnošenje zahtjeva za upis u Registar, imenovano osnivačkim aktom udruženja ili fondacije i sadrži:

- a) zapisnik sa osnivačke skupštine udruženja;**
- b) osnivački akt;**
- c) spisak osnivača;**
- d) ovjerene kopije ličnih karti ili pasoša osnivača ili izvod iz Registra za osnivače pravna lica;**
- e) statut u dva primjerka;**
- f) izjavu kojom podnosilac zahtjeva pod punom moralnom, materijalnom i krivičnom odgovornošću izjavljuje da udruženje ili fondacija nije registrirano pod istim nazivom kod drugog registarskog organa u Bosni i Hercegovini;**
- g) odluku o imenovanju organa udruženja ili fondacije;**
- h) ime i prezime i adresu lica ovlaštenog za zastupanje udruženja ili fondacije;**
- i) primjerak znaka udruženja ili fondacije, ako postoji;**
- j) saglasnost iz člana 7. stav (6) ovog zakona;**
- k) dokaz iz člana 23. stav (1) tačka e), ako je riječ o fondaciji;**
- l) druge dokaze u skladu sa statutom udruženja ili fondacije.**

2. Obrazac i način podnošenja zahtjeva za registrovanje utvrđuje se propisima Ministarstva.

Član 32.

1. Ministarstvo izdaje potvrdu o prijemu zahtjeva za upis u registar ili zahtjeva za izmjenu i dopunu ili brisanje podataka u registru. Ministarstvo je dužno donijeti rješenje u roku od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva.

2. U slučaju kada je došlo do promjena činjenica koje se upisuju u registar, registrirano udruženje ili fondacija ne može preduzimati bilo kakve radnje u pravnom prometu prije donošenja rješenja, odnosno upisa u registar činjenica koje se odnose na promjenu upisa.

Član 33.

(1) Rješenje o upisu udruženja ili fondacije sadrži:

- a) broj i datum;**

⁴Članom 17. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o udruženjima i fondacijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 76/11) vrši se brisanje dosadašnjeg stava 1., čime je došlo do pogrešnog pozivanja.

⁵Ibid

⁶Ibid

⁷Ibid

- b) registarski broj;*
- c) naziv i skraćeni naziv, ako postoji;*
- d) adresu sjedišta;*
- e) opis znaka udruženja ili fondacije, ako postoji;*
- f) ciljeve i djelatnosti;*
- g) imena i prezimena lica ovlaštenih za zastupanje udruženja ili fondacije u pravnom prometu;*
- h) sticanje svojstva pravnog lica.*

2. Uz primjerak rješenja o upisu u registar udruženja ili fondacija Ministarstvo dostavlja primjerak ovjerenog statuta udruženja ili fondacije.

Član 34.

1. Ako u toku postupka registracije Ministarstvo utvrdi, na osnovu zahtjeva i priloženih akata da udruženje ili fondacija ne ispunjavaju uslove utvrđene ovim zakonom ili da zahtjev za registraciju nije potpun, na to će upozoriti podnosioca zahtjeva navodeći razloge zbog kojih registracija nije izvršena. Podnosiocu zahtjeva bit će omogućeno da ispravi ili dopuni zahtjev u roku od 30 dana od dana prijema obavještenja. Ako podnosilac zahtjeva ne ukloni ove nedostatke u predviđenom roku, Ministarstvo će rješenjem odbaciti zahtjev za upis u registar.
2. Ako Ministarstvo ustanovi da su ciljevi i *djelatnosti* udruženja ili fondacije u suprotnosti sa odredbama člana 5. ovog zakona, Ministarstvo će rješenjem odbiti zahtjev za upis u registar, navodeći razloge za donošenje takvog rješenja.

Član 35.

Rješenja iz čl. 33., 34., 43. stav 2., čl. 45. i 51. ovog zakona su konačna i protiv njih nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine.

Član 43.

1. *Udruženja i fondacije dužni su Ministarstvu podnijeti prijavu o svakoj promjeni činjenica koje se upisuju u registar, u roku od 30 dana od dana izvršene promjene.*
2. *Ministarstvo će donijeti rješenje o dozvoli promjena činjenica koje se upisuju u registar u skladu s odredbama člana 32. ovog zakona.*

Član 44.

Rješenja o upisu u registar udruženja ili fondacija, rješenja o upisu promjena činjenica u registru, kao i rješenja kojim udruženja ili fondacije prestaju s radom, objavljuju se u "Službenom glasniku BiH", o trošku podnosioca zahtjeva, **i na internetskoj stranici Ministarstva.**

Član 45.

1. *Odredbe zakona o registraciji udruženja i fondacija primjenjuju se i na registraciju ureda, predstavništava ili drugog organizacionog oblika stranog ili međunarodnog udruženja ili fondacije, ili druge međunarodne organizacije, ukoliko zakonom nije drugačije propisano (u daljnjem tekstu: strane nevladine organizacije).*
2. *Uz zahtjev za upis u registar prilaže se:*

- a) *dokaz o upisu strane nevladine organizacije u registar domicilne zemlje;*
 - b) *akt o otvaranju ureda, predstavništva ili drugog organizacionog oblika u Bosni i Hercegovini;*
 - c) *ime i adresa lica ovlaštenog za zastupanje nevladine organizacije u Bosni i Hercegovini (ovjerena kopija isprave o identitetu lica ovlaštenog za zastupanje);*
 - d) *sjedište i adresa ureda u Bosni i Hercegovini.*
3. *Ako prema zakonu domicilne zemlje strane nevladine organizacije nije propisan upis udruženja u registar, umjesto rješenja o registraciji u domicilnoj zemlji, uz zahtjev za upis, podnosi se druga pismena isprava, ovjerena od nadležnog organa, kojom se dokazuje da organizacija ima status pravnog lica u domicilnoj zemlji.*
4. *Ukoliko rješenje o upisu u registar u domicilnoj zemlji ne sadrži podatke o statutarnim ciljevima i djelatnostima udruženja, uz zahtjev za upis u registar podnosi se i statut ili neki drugi unutrašnji akt iz kojeg su vidljivi ciljevi strane nevladine organizacije.*

I.5. IMOVINA UDRUŽENJA I FONDACIJA

Član 46.

(1) Prihodi udruženja i fondacija mogu uključivati sljedeće:

- a) *članarinu, kada je u pitanju udruženje;*
- b) *dobrovoljne priloge i poklone javnih institucija, fizičkih i pravnih osoba, kako inostranih tako i domaćih, u gotovini, uslugama ili imovini bilo koje vrste;*
- c) *državne subvencije i ugovore sa državom, javnim institucijama, fizičkim i pravnim osobama, kako domaćim tako i inostranim;*
- d) *prihod od kamata, dividendi, dobiti od kapitala, zakupnina, honorara i sličnih izvora pasivnog prihoda; i*
- e) *prihod stečen kroz ostvarivanje ciljeva i aktivnosti udruženja ili fondacije, kako je određeno statutom.*

(2) Ako su osnivači udruženja ili fondacije javno-pravni organi, oni ne mogu učestvovati u javnim konkursima sa svojim programima i projektima za dodjelu javnih sredstava, već se finansiraju iz drugih izvora, u skladu s odredbama ovog zakona.

Član 47.

(1) Udruženja i fondacije dužni su voditi poslovne knjige i podnositi finansijske izvještaje u skladu s propisima kojima se uređuje računovodstvo neprofitnih organizacija. Udruženje i fondacija podnose godišnji finansijski izvještaj skupštini, odnosno upravnom odboru, na način utvrđen statutom.

(2) Finansijski izvještaj iz stava (1) ovog člana udruženje ili fondacija dužni su čuvati najmanje pet godina, osim ako posebnim propisom nije utvrđen duži period čuvanja.

(3) Udruženje ili fondacija mora učiniti dostupnim javnosti sve informacije koje se tiču rada i djelovanja udruženja ili fondacije, u skladu s pozitivnim zakonodavstvom.

(4) Udruženje ili fondacija za svoje obaveze odgovara svojom cjelokupnom imovinom.

(5) Nad imovinom udruženja ili fondacije može se provesti stečaj. Stečajni postupak provodi nadležan sud na čijem je području sjedište udruženja ili fondacije, u skladu s posebnim zakonima.

(6) Članovi udruženja ili nadležni organ udruženja utvrđen statutom nadziru rad

udruženja. Ako se utvrde nepravilnosti u provođenju statuta udruženja, član udruženja ili nadležni organ dužan je na to upozoriti skupštinu. Ako se upozorenje ne razmotri na sjednici skupštine u roku od 30 dana od dana dostavljenog pismenog upozorenja i nepravilnosti ne otklone, može se podnijeti tužba nadležnom sudu, u skladu s članom 15. stav (3) ovog zakona.

(7) Nadležni organi fondacije utvrđeni statutom nadziru rad fondacije. Ako se utvrde nepravilnosti u provođenju statuta fondacije, nadležni organ fondacije dužan je na to upozoriti upravni odbor fondacije. Ako se upozorenje ne razmotri na sjednici upravnog odbora u roku od 30 dana od dana dostavljenog pismenog upozorenja i nepravilnosti ne otklone, može se podnijeti tužba nadležnom sudu.

(8) Nad radom udruženja i fondacija registriranih u skladu s ovim zakonom Upravna inspekcija Ministarstva može provesti inspekcijski nadzor, a koji se odnosi na pitanja:

- a) prijavljuje li udruženje ili fondacija izmjene i dopune statuta, ciljeva i djelatnosti, naziva, adrese sjedišta, lica ovlaštenih za zastupanje i prestanak rada udruženja ili fondacije;*
- b) koristi li udruženje ili fondacija u pravnom prometu podatke koji nisu upisani u Registar;*

c) koristi li udruženje ili fondacija naziv pod kojim su upisani u Registar;

d) održavaju li sjednice skupštine udruženja ili upravnog odbora fondacije;

e) dostavljaju li udruženja ili fondacije finansijske izvještaje Ministarstvu iz člana 5. stav (5) ovog zakona;

f) vode li udruženja spisak članova udruženja na način propisan ovim zakonom, te

g) jesu li udruženja ili fondacije prestali djelovati u skladu s članom 51a. ovog zakona.

(9) U postupku provođenja inspekcijskog nadzora nad radom udruženja i fondacije inspektor je ovlašten da preduzme sljedeće mjere:

a) naredi otklanjanje utvrđenih nedostataka ili nepravilnosti u određenom roku;

b) izda obavezni prekršajni nalog;

c) obavijesti Državnu agenciju za istrage i zaštitu u slučaju sumnje u krivično djelo pranja novca ili finansiranja terorizma.

(10) O preduzetim mjerama iz stava (9) ovog člana inspektor je dužan odmah obavijestiti i registracijski organ, radi upisa zabilješke u Registru.

(11) Nadzor nad zakonitošću rada udruženja ili fondacije, koji se odnosi na djelatnost udruženja ili fondacije, vrše organi onog nivoa vlasti koji su nadležni za praćenje stanja u toj djelatnosti, a prema registriranom sjedištu udruženja ili fondacije.

Član 48.

Tijela registrovanih udruženja ili fondacija dužna su da upravljaju imovinom udruženja ili fondacije sa dužnom pažnjom i na odgovoran i zakonit način u najboljem interesu udruženja i fondacije.

I.6. PRESTANAK RADA UDRUŽENJA I FONDACIJA-DOBROVOLJNO I PO SILI ZAKONA

Član 49.

Udruženje ili fondacija mogu prestati sa radom dobrovoljno ili po sili zakona pod uslovima utvrđenim ovim zakonom.

Član 50.

1. Udruženje ili fondacija mogu prestati sa radom dobrovoljno, na osnovu odluke nadležnog tijela udruženja ili fondacije.
2. Ako statutom nije drugačije predviđeno, odluka o prestanku sa radom se donosi dvotrećinskom kvalifikovanom većinom glasova članova udruženja ili dvotrećinskom većinom glasova upravnog odbora fondacije.
3. U slučaju dobrovoljnog prestanka rada registrovano udruženje ili fondacija usvaja plan likvidacije koji je u skladu sa statutom i ovim zakonu.

Član 51.

Udruženja i fondacije brišu se iz registra kada rješenje o prestanku rada udruženja odnosno fondacije koje donese Ministarstvo postane konačno ili kad Sud Bosne i Hercegovine donese pravosnažnu presudu o zabrani rada udruženja ili fondacije.

Član 51a.

1. Udruženje ili fondacija prestaje raditi ako:

- a) nadležni organ udruženja, odnosno fondacije donese odluku o prestanku rada ili odluku o spajanju i podjeli udruženja odnosno fondacije;*
- b) se utvrdi da je udruženje ili fondacija prestala djelovati.*

2) Smatrat će se da su udruženje ili fondacija prestali djelovati kada:

- a) je proteklo dvostruko više vremena od vremena utvrđenog statutom udruženja ili fondacije za održavanje skupštine udruženja, odnosno upravnog odbora fondacije, a skupština, odnosno upravni odbor, nije održan;*
- b) se broj članova udruženja smanji ispod broja tri, a nadležni organ udruženja u roku od tri mjeseca od nastupanja ove okolnosti ne donese odluku o prijemu novih članova udruženja;*
- c) se broj članova upravnog odbora fondacije smanji ispod broja tri;*
- d) nije moguće promijeniti statut fondacije.*

(3) Lice ovlašteno za zastupanje udruženja ili fondacije dužno je u roku od 30 dana od dana kada je udruženje ili fondacija prestalo djelovati u skladu sa stavom (2) ovog člana dostaviti Ministarstvu zahtjev s dokazima o prestanku rada udruženja ili fondacije.

(4) Kada Ministarstvo utvrdi činjenice iz st. 1. i 2. ovog člana, donosi rješenje o prestanku rada udruženja, odnosno fondacije.

Član 51b.

1. Udruženju, odnosno fondaciji zabranit će se rad ako:

- a) djeluje suprotno odredbama člana 5. st. 2. i 3. ovog zakona;*
- b) nakon prekršajnog kažnjavanja u povratu (član 53. ovog zakona) nastavi da obavlja djelatnosti koje nisu u skladu sa statutarnim ciljevima udruženja ili fondacije;*
- c) nakon prekršajnog kažnjavanja u povratu (član 53. ovog zakona) nastavi da djeluje suprotno odredbama ovog zakona;*
- d) su ispunjeni uslovi iz člana 30. stav 5. ovog zakona.*

2. Postupak za zabranu rada udruženja odnosno fondacije pred Sudom Bosne i Hercegovine pokreću organi nadležni za kontrolu rada udruženja i fondacija.

Član 51c.

1. Presudu o zabrani rada udruženja, odnosno fondacije donosi Sud Bosne i Hercegovine.
2. Presudom kojom se izriče zabrana rada udruženja, odnosno fondacije odredit će se mjere u pogledu imovine, kao i druge neophodne mjere.
3. U postupku o zabrani rada udruženja, odnosno fondacije, pokrenutog na osnovu člana 5. stav 2. ovog zakona, shodno se primjenjuju odredbe Zakona kojim je uređen krivični postupak.

Član 52.

1. Nakon raspuštanja i prestanka s radom i izmirenja obaveza udruženja ili fondacija, preostalu imovinu i sredstva podijelit će na način utvrđen statutom, drugom registriranom udruženju ili fondaciji koja ima iste ili slične ciljeve i djelatnosti.
2. ~~Nakon raspuštanja i izmirenja obaveza udruženje ili fondacija kojoj je odobren status udruženja ili fondacije od javnog interesa, preostalu imovinu i sredstva podijelit će registrovanom udruženju od javnog interesa ili fondaciji, koje ima iste ili slične ciljeve. Ovo se odnosi i na sva udruženja i fondacije koje su dobila sredstva od države, javne donacije ili odnosno ostvarili poreske ili fiskalne olakšice u skladu sa zakonima iz bilo koje nadležnosti.~~

DRUGI DIO – KRIVIČNE ODREDBE

Član 53.

1. Kaznom u iznosu od 300,00 KM do 3.000,00 KM kaznit će se zbog prekršaja udruženje ili fondacija koja:
 - a) obavlja djelatnosti koje nisu u skladu s ciljevima i djelatnostima udruženja ili fondacije,
 - b) u pravnom prometu ne upotrebljava naziv pod kojim je upisan u registar,
 - c) ne prijavi promjene podataka koji se upisuju u registar u roku od 30 dana od dana nastupanja ove promjene,
 - d) ne upotrijebi višak prihoda nad rashodima ostvarenog obavljanjem privredne djelatnosti na način predviđen zakonom i statutom.
2. Kaznom u iznosu od 100,00 KM do 1.000,00 KM za prekršaj iz stava 1. ovog člana kaznit će se i odgovorno lice u udruženju ili fondaciji.

TREĆI DIO - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 54.

1. Udruženja i fondacije koji su registrovani prije stupanja na snagu ovog zakona i koji žele da se registruju u skladu sa ovim zakonom, imaju obavezu da usklade svoje akte sa odredbama ovog zakona i da u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona dostave nadležnom ministarstvu usklađene akte o registraciji udruženja ili fondacije.
2. Udruženja i fondacije koje se registruju u skladu sa odredbama prethodne tačke nisu obavezne plaćati administrativnu taksu.

Član 55.

1. Od dana stupanja na snagu ovog zakona svim udruženjima ili fondacijama koje su obavezni registrovati se u skladu sa ovim zakonom, a koji su prethodno započeli ali nisu okončali postupak registrovanja u nadležnosti drugih tijela vlasti Bosne i Hercegovine bit će dopušteno

da prestanu sa prethodno započetim postupkom te da umjesto toga nastave sa postupkom u skladu sa odredbama ovog zakona.

2. Udruženjima i fondacijama opisanim u prethodnoj tački bit će omogućen povrat taksi koje su platili u postupku registrovanja provedenom u nadležnosti drugih tijela vlasti.

Član 56.

1. Pravilnik o načinu vođenja registra udruženja i fondacija Bosne i Hercegovine i stranih međunarodnih udruženja i fondacija i drugih neprofitnih organizacija bit će usklađen s odredbama ovog zakona, u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, i bit će objavljen u "Službenom glasniku BiH".

2. Pravilnikom će biti propisan oblik i sadržaj obrasca registra udruženja i fondacija Bosne i Hercegovine i stranih i međunarodnih udruženja i fondacija i drugih neprofitnih organizacija, način upisa i vođenja registra, način podnošenja i obrazac zahtjeva za upis promjena u registru, način vođenja zbirke isprava, čuvanja registra, izdavanja izvoda iz registra, kao i druga pitanja značajna za upis i vođenje registra.

Član 56a.

(1) Ministarstvo je dužno u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona pozvati udruženja i fondacije koji su stekli status udruženja ili fondacije od javnog interesa da, u skladu s odredbama Zakona o udruženjima i fondacijama Bosne i Hercegovine, usklade svoje akte s odredbama ovog zakona.

(2) Vijeće ministara Bosne i Hercegovine će, na prijedlog Ministarstva, u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, donijeti podzakonski akt kojim će urediti kriterije i uslove za izradu i realizaciju programa i projekata od javnog interesa koje mogu provoditi udruženja i fondacije.

Član 57.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine".

“Službeni glasnik BiH“, broj 42/03

Član 2.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

“Službeni glasnik BiH“, broj 63/08

Član 28.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

“Službeni glasnik BiH“, broj 76/11

Član 29.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

“Službeni glasnik BiH“, broj 94/16

Član 26.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".